

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ КОРПОРАТИВНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Анотація. Розглянуто основні проблемні питання, що виникають у корпоративному секторі, та визначено шляхи вдосконалення механізмів державного регулювання корпоративних відносин в Україні.

Аннотация. Рассмотрены основные проблемные вопросы, которые возникают в корпоративном секторе, и определены пути усовершенствования механизмов государственного регулирования корпоративных отношений в Украине.

Annotation. The main issues that arise in the corporate sector and the ways to improve the mechanisms of state regulation of corporate relations in Ukraine are considered.

Ключові слова: корпоративний сектор, акціонерні товариства, корпоративні відносини, державне регулювання, удосконалення механізмів.

Однією з найактуальніших проблем в Україні є проблема створення сприятливих умов для становлення акціонерних товариств – основних учасників корпоративних відносин. Крім того, необхідно здійснювати державне правове регулювання, яке повинно забезпечувати, з одного боку, необхідні умови для функціонування відповідних ринкових механізмів, а з іншого – прийнятні межі їх дії для всіх учасників ринкових відносин [1].

Питання державного регулювання корпоративного сектору вивчалися такими авторами, як: Птащенко Л. О., Хімченко А. М., Орлова Н. С., Настюк С. С., Солов'ян Ю. О. та ін. Протягом останніх років було розглянуто багато аспектів регулювання корпоративного сектору. Однак недостатньо висвітлено в економічній літературі питання державного регулювання корпоративного сектору України, напроми його вдосконалення.

Метою статті є визначення проблемних питань, що виникають у корпоративному секторі, та вдосконалення механізмів державного регулювання корпоративного сектору України.

В Україні діє відповідний державний механізм, покликаний регулювати відносини в корпоративному секторі економіки. До елементів механізму відносяться, зокрема, фондовий ринок, податкова та фінансово-кредитна політика, інвестиційний клімат, корпоративне управління, конкурентна та регуляторна політика, які мають ряд недоліків і проблемних питань, що потребують вирішення на загальнодержавному рівні (таблиця) [2].

Таблиця

Механізм державного регулювання учасників корпоративних відносин

Елементи механізму регулювання	Основні недоліки і проблемні питання
Фондовий ринок	Відсутність прозорості. Низькі темпи розвитку. Переобтяженість великою кількістю дрібних та неефективних акціонерних товариств
Фінансово-кредитна політика	Високий рівень відсоткових ставок за кредити. Невідповідність розміру необоротних активів до розміру власного капіталу
Податкова політика	Незабезпечення прозорості. Високий рівень тіньового сектору. Відсутні стимули до прибуткової діяльності
Інвестиційний клімат	Незначні розміри іноземного інвестування. Відсутність державних гарантій приватних капіталовкладень
Корпоративне управління	Низький рівень культури у корпоративних відносинах. Значна кількість дрібних акціонерів, розпорошеність акціонерного капіталу. Недостатній рівень знань і навичок пристосування до ринкових умов у власників та управлінців
Регуляторна політика	Недостатня глибина та обґрунтованість трансформаційних заходів. Непослідовність, некомплексність втілення регуляторних актів у практику. Відсутність гармонізації регуляторних актів

Отже, враховуючи взаємодію державної економічної політики з корпоративним сектором, можна виділити напрями вдосконалення механізмів державного регулювання корпоративних відносин:

у сфері законодавчого врегулювання (шляхом закріплення у відповідних нормативно-правових актах): посилення державного контролю за перерозподілом акціонерної власності; практичне впровадження принципів корпоративного управління; удосконалення державної регуляторної політики щодо розвитку фондового ринку та діяльності його учасників; вдосконалення конкурентної політики та регулювання недержавних монополізованих ринків; чітке визначення і законодавче закріплення прав інвесторів;

у сфері економічного впливу: створення прозорої нормативної бази оподаткування; зменшення податкового тиску; збільшення державних інвестицій у корпоративний сектор; заміна фіскальної спрямованості приватизації на інвестиційну.

Реалізація наведених заходів щодо вдосконалення державного регулювання та нагляду на фондовому ринку буде сприяти посиленню захисту прав інвесторів, запобіганню й врегулюванню корпоративних конфліктів, поглибленню освіченості населення в інвестиційних можливостях фондового ринку, прискоренню формування системи роздрібних інвесторів.

Наук. керівн. Аведян Л. Й.

Література: 1. Орлова Н. С. Механізм державного регулювання корпоративних відносин в Україні [Електронний ресурс] / Орлова Н. С., Настюк С. С. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>. 2. Птащенко Л. О. Механізм державного регулювання учасників корпоративних відносин [Електронний ресурс] / Птащенко Л. О. – Режим доступу : <http://www.rusnauka.com>. 3. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні : Закон України від 30 жовтня 1996 р. № 448/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>. 4. Програма економічних реформ України на 2010 – 2014 роки "Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна влада" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.president.gov.ua/docs/Programa_reform_FINAL_1.pdf. 5. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. – Режим доступу : <http://www.nssmc.gov.ua/>.